

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมได้มีการปรับเปลี่ยนอย่างมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การเมืองและ สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ ต้องพร้อมปรับตัวการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาจึงนับเป็นกระบวนการ ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถในการปรับตัว และรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เพื่อให้พลเมืองโลกรวมทั้งประเทศไทยก้าวตามวิทยาการ ใหม่ๆ ไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทุกวันนี้สังคมไทยไม่มีการสร้างภูมิคุ้มกันกับการรับเทคโนโลยี สมัยใหม่จึงทำให้เด็กไทยยุคใหม่เป็นคนที่ทันสมัยแต่ไม่พัฒนา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สังคมไทย ไม่ใช่สังคมแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง อีกทั้งการเรียนรู้ในสังคมไทย เป็นเพียงแต่การศึกษา ในระบบเท่านั้น จึงเกิดปัญหาต่างๆ ที่เข้ามาในสังคม และยิ่งรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจาก ไม่ได้แก้ปัญหาโครงสร้างสังคม ดังนั้นเพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องต้องมีแนวคิดใหม่ๆ ในทางด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้คนใน สังคมเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กรู้เท่าทันสภาพแวดล้อมรอบข้าง และเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพให้ประเทศชาติ (จิราพร เจริญชัย, 2558, หน้า 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ต่อการปฏิรูปโครงสร้างทางด้านการเมือง การศึกษา และระบบราชการ ซึ่งระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 10 ได้บัญญัติไว้สอดคล้อง กันว่า ซึ่งการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย มาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี และในมาตรา 24 กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนว่าให้จัดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับ

ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคล ในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 7-9) เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนอง ความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, คำสั่ง)

ภาวะผู้นำครู คือ สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เทพรังสรรค์ จันทรังษี, 2556, หน้า 28) ให้คำนิยามไว้ว่า ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ บทบาทสำคัญของครูในการทำกิจกรรมทางการศึกษา นอกจากจะทำตามแนวทางของส่วนกลางแล้วยังคิดและทำขึ้นเองภายในโรงเรียน และท้องถิ่นของตนเอง ทั้งหลักสูตรการสอนและกิจกรรมของโรงเรียน พัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าของตนเอง ในทำนองเดียวกันกับผลการวิจัยของอารัตน์ ราชพัฒน์ (2554, หน้า 141-144) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ครูจะต้องมีภาวะผู้นำโดยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวเองซึ่งภาวะผู้นำ

ของครูในสถานชั้นศึกษาพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำครู ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู โดยมีวิสัยทัศน์พัฒนาตนเอง เชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถ พัฒนาเป็นครูผู้นำและพัฒนาเพื่อนครู การแบบอย่างทางการสอนโดยใช้วิธีสอน ที่หลากหลายส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม และมีเครือข่ายการปฏิบัติงานร่วมกัน และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเป็นผู้นำเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ และเป็นผู้ได้รับการยอมรับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชฎาพร พิมพิชัย (2556, หน้า 200) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการ เรียนรู้การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กลงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชั้นพื้นฐาน ซึ่งผลของการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมี ภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนสูงขึ้นหลังการเข้ารับการพัฒนา

การจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญอย่างมากในการจัดการศึกษาทุกระดับครู จะต้องมึกลไกสำคัญในการนำเอาวิธีการจัดการเรียนรู้ทั้งในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน ในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมพัฒนาครู เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ ทั้งด้านการแสดง ความคิดเห็น การอภิปราย การค้นคว้าหาความรู้ การสร้างองค์ความรู้ การได้ลงมือปฏิบัติ จริง การกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อม และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ซึ่งตามทัศนคติของ ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 2-14) ได้กล่าวไว้ ครูจะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถในท้องถิ่น สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสื่อตามสิ่งแวดล้อมที่อำนวย และทันต่อการก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันครูจึงเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้มีภาวะผู้นำครูจึงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยในการสนับสนุน และมีพฤติกรรมที่สามารถ สั่งการให้ผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษามีบทบาท และมีความสำคัญยิ่งครู เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการและเหมาะสมกับ สภาพของผู้เรียน ครูจะต้องเป็นผู้แนะ และดำเนินการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ครูจะต้อง

เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและมีความจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำครู เพื่อให้องค์กรบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 303-316) สุเทพ พงษ์ศรีวัฒน์ (2550, หน้า 35) ได้กล่าวถึงการเป็นผู้นำที่จะช่วยให้ครูผู้สอนเกิดทักษะการเป็นผู้นำ สามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้สิ่งที่ปฏิสัมพันธ์ทำให้เกิดประสิทธิผลของภาวะผู้นำนั้นมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้นำ 2) ผู้ตาม 3) บริบทสถานการณ์ และ 4) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่ง McEwans (2000, pp.1-8) เชื่อว่าสิ่งใหม่ที่จะเกิดผลต่อการจัดการเรียนรู้และมีผลต่อการเกิดภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้มีทั้งหมด 7 อย่าง ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพควรกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน 2) เป็นฝ่ายสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้และเป็นที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 3) เป็นผู้สร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 4) เผยแพร่วิสัยทัศน์ และพันธกิจในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน 5) เป็นภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ 6) มีกระบวนการพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำครู 7) เกิดทัศนคติที่ดีระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง และ Thomas Sergiovanni (2000, pp. 1-8) ได้สนับสนุนความคิดเรื่องการเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ควรมี 5 องค์ประกอบที่สำคัญที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จและเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ 2) การสื่อสารและสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ 3) หลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาผู้นำในการจัดการเรียนรู้ 4) ความสามารถของผู้นำจะเป็นสัญลักษณ์ในการดั่งเป้าหมายของสถานศึกษา 5) มีวัฒนธรรมองค์กรที่มีหลักการไปในทางเดียวกัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในรูปแบบหนึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 มีอำนาจและหน้าที่ トラข้อบัญญัติโดยไม่ขัดแย้งต่อกฎหมายจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอำนาจหน้าที่ของจังหวัดตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะในสภาพตำบล คุ่มครอง คูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ราชการ

ส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้น เป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำตามที่กฎกระทรวงกำหนด เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด, 2552, หน้า 17) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา มาตั้งแต่ในอดีตและยังมีบทบาทมากขึ้น อันเนื่องมาจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ โดยอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (4) บัญญัติให้ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์การทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพทางการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 289 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษา ของชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550, หน้า 24-116) การจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร มีสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สกลนคร จำนวน 6 โรงเรียน จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลาย ได้แก่ 1) โรงเรียนภูดินแดงวิทยา 2) โรงเรียนสกลทวาปี 3) โรงเรียนธาตุทอง อำเภวยวิทย์ 4) โรงเรียนเคื้อศรีไพรวัลย์ 5) โรงเรียนคำยางพิทยาคม และ 6) โรงเรียน รมัทธิวิทยา ซึ่งมีนโยบายเร่งด่วนที่จะเร่งดำเนินการในด้านการศึกษา ได้แก่

- 1) การสนับสนุนส่งเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยเฉพาะโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ ให้การสนับสนุน การพัฒนาครู หลักสูตรสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพ และความรู้แก่นักเรียน ตามแผนการเรียนการสอนอย่างสัมพันธ์กับทรัพยากรและปัจจัย แวดล้อมต่างๆ อันจะนำไปสู่การสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนและเป็น ศูนย์กลางด้านการศึกษาในท้องถิ่น
- 2) การเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อก้าวสู่ ประชาคมอาเซียน และนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา ได้แก่ 1) การศึกษา ส่งเสริม การจัดการศึกษาให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา 2) ส่งเสริมบทบาทของสตรีเข้ามา

มีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านการจัดการศึกษา อาชีพ พัฒนาชุมชน อนามัย มีส่วนร่วม
ทางการเมือง 3) ส่งเสริมสนับสนุน คุณแลคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาเด็กและเยาวชน
ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่ดี (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร, 2555,
หน้า 1-2)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครู โรงเรียนธาตุทองอำเภอย
วิทย์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้เล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำครู
กับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสมรรถนะประจำสายงานของครูที่คณะกรรมการศึกษา
ขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้บุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติ ซึ่งที่ผ่านมามีการประเมิน
คุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าบางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลคะแนนของนักเรียนต่ำกว่า
เกณฑ์มาตรฐาน อาจจะเป็นหลายปัจจัย เช่น แนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู
ไม่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน หรือ สถานศึกษาได้รับการบรรจุแต่งตั้ง
ครูผู้สอนที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่นั้น ยังไม่เข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้
เชื่อว่าบุคลากรทางการศึกษามีภาวะนำครูมีไม่มากนักเลย หากนำมาใช้พัฒนาควบคู่กับ
การจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางการปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้กำหนดไว้ในมาตรฐาน เข้าใจในด้านกระบวนการทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
และเหมาะสม หากได้มีการศึกษาเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างมากในโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการ
จัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดคำถาม
การวิจัยไว้ดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำครู และผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยภาวะผู้นำครู และผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ เพศ
ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สกลนคร แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3. ปัจจัยภาวะผู้นำครูกับผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

4. ปัจจัยภาวะผู้นำครูมีอำนาจพยากรณ์ผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร หรือไม่ อย่างไร

5. แนวทางการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำครู และผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำครู และผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำครูกับผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
5. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำครูและผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยภาวะผู้นำครูและผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สกลนคร แตกต่างกัน

3. ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก

4. ปัจจัยภาวะผู้นำครูอย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร มีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ตามสถานภาพ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

4. ทำให้ทราบถึงอำนาจพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

5. เป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2559 จาก 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสกลทวาปี 2) โรงเรียนธาตุทองอำนวยวิทย์

3) โรงเรียนภูดินแดงวิทยา 4) โรงเรียนเตือศรีโพรวัลย์ 5) โรงเรียนคำยางพิทยาคม และ 6) โรงเรียนร่มไทรวิทยา จำนวนทั้งสิ้น 166 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 13 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 6 คน และครูผู้สอน 147 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2559 จาก 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสกลทวาปี 2) โรงเรียนธาตุทองอำนวยการ 3) โรงเรียนภูดินแดงวิทยา 4) โรงเรียนเตือศรีโพรวัลย์ 5) โรงเรียนคำยางพิทยาคม และ 6) โรงเรียนร่มไทรวิทยา จำนวน 117 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 13 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 6 คน และครูผู้สอน 98 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified- random Sampling) โดยใช้สถานภาพเป็นชั้น (Strata) ในการแบ่ง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 สถานภาพ

2.1.1.1 ผู้บริหาร

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน

2.1.1.2 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

2.1.1.3 ครูผู้สอน

2.1.2 เพศ

2.1.2.1 ชาย

2.1.2.2 หญิง

2.1.3 ระดับการศึกษา

2.1.3.1 ปริญญาตรี

2.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์ทำงาน

2.1.4.1 1 - 5 ปี

2.1.4.2 6 - 10 ปี

2.1.4.3 มากกว่า 10 ปี

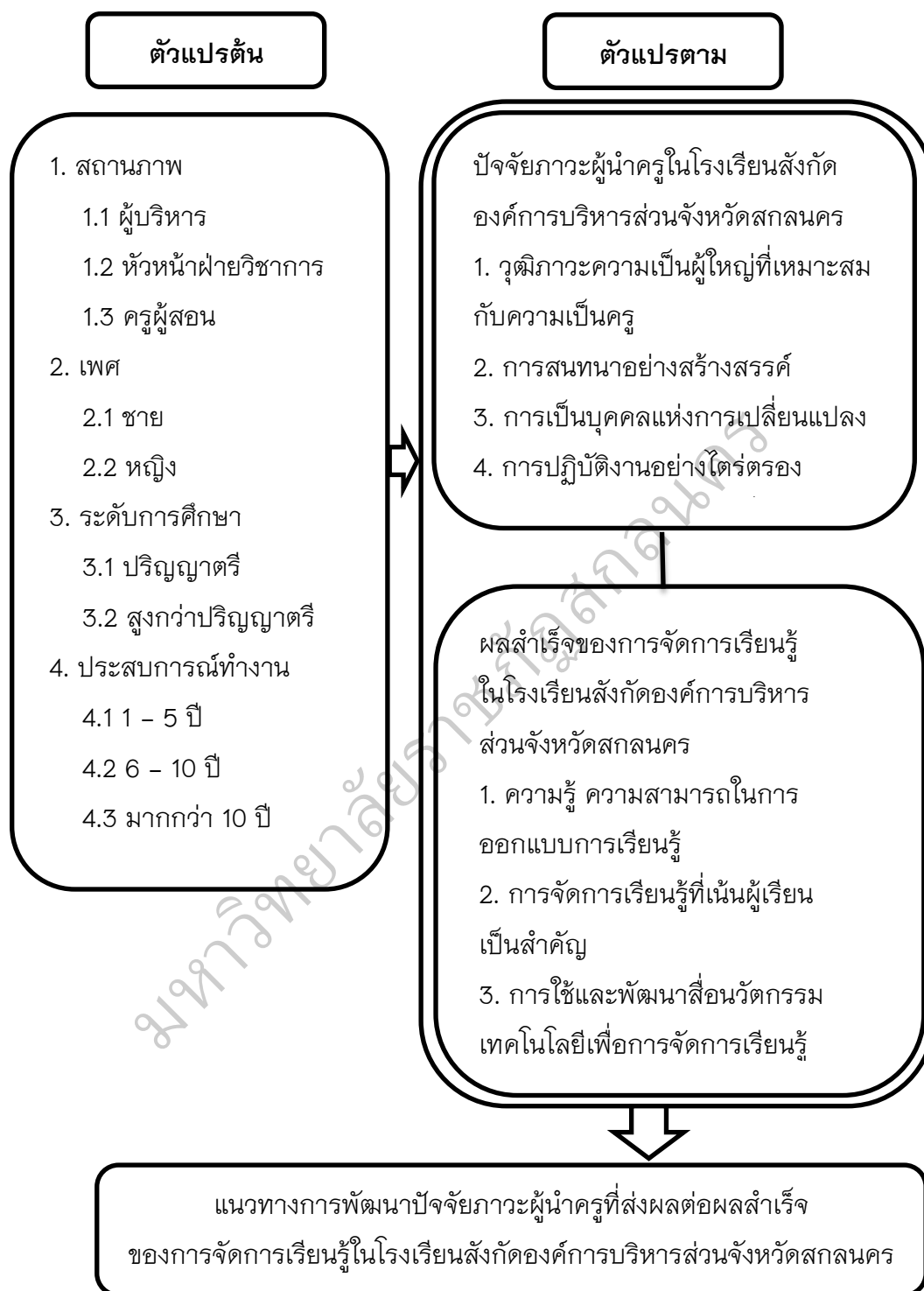
2.2 ตัวแปรตาม แบ่งเป็นดังนี้

- 2.2.1 ปัจจัยภาวะผู้นำครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 13-14) ประกอบด้วย
- 2.2.1.1 วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู
  - 2.2.1.2 การสนทนาอย่างสร้างสรรค์
  - 2.2.1.3 การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง
  - 2.2.1.4 การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง
  - 2.2.1.5 การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน
- 2.2.2 ผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2553) ประกอบด้วย
- 2.2.2.1 ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
  - 2.2.2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 2.2.2.3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อจัดการ
เรียนรู้
  - 2.2.2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
  - 2.2.2.5 ผลสำเร็จของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่องปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษา
ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 13-14) ประกอบด้วย 1) วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู 2) การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ 3) การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง 4) การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง 5) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน
2. ผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ประกอบด้วย 1) ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อจัดการการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และ 5) ผลสำเร็จของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้จากการศึกษาได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นียมคัพทเฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดนียมคัพทเฉพาะไว้ดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องของสัมพันธสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู หมายถึง ครูพิจารณาทบทวน ประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้เรียนและผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ให้เห็นคุณค่าความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติผู้อื่น และกระตุ้นจิตใจหรือปรับเปลี่ยนความคิดกับการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันมุ่งต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

1.2 การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ครูมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพ มีทักษะการฟัง การพูด และตั้งคำถาม เปิดใจกว้าง ยืดหยุ่น ยอมรับทัศนคติที่หลากหลายของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน และสืบเสาะข้อมูล ความรู้ทางวิชาชีพใหม่ๆ ที่สร้างความท้าทายในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น

1.3 การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนกับผู้อื่น มีการริเริ่มปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนานวัตกรรม กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาวิชาชีพ และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ/ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

1.4 การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง หมายถึง ครูพิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความคิดริเริ่มซึ่งเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองของเพื่อนร่วมงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ และใช้วิธีการหลากหลายในการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง และผลการดำเนินงานสถานศึกษา

1.5 การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน หมายถึง ครูกำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่ทำความเข้าใจความสามารถของตนเองตามสถานภาพจริงและปฏิบัติให้ บรรลุผลสำเร็จได้ ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและผู้เรียน อย่างเป็นระบบ ยอมรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความคาดหวังด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน จากผู้ปกครอง ปรับเปลี่ยนบทบาทและปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน และตรวจสอบข้อมูลการประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมไปถึง ผลการวิจัย หรือองค์ความรู้ต่างๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนอย่างเป็น ระบบ

2. ผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การทำกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ที่สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยครูเป็นผู้ให้ความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง จนเกิดความรู้สร้างสรรค์ และความรู้คงทน

2.1 ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง กำหนด ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ วิเคราะห์เหมาะสมกับสาระ การเรียนรู้ ความแตกต่างและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย และความต้องการของผู้เรียน และชุมชน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรม และประเมินผลการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการ อย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง และประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง จัดทำฐานข้อมูล เพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่าง หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง/ส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความสุข และพัฒนาเต็มศักยภาพ ใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน

2.3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้

2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียนสร้างนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม วัดประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.5 ผลสำเร็จของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3. สถานภาพ หมายถึง บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร แบ่งออกเป็น 3 ตำแหน่ง ได้แก่

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการรองผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

3.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

3.1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการตำแหน่งรองผู้อำนวยการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

3.2 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

3.3 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติสายการสอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

4. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่

4.1 ปริญญาตรี หมายถึง บุคคลที่ได้สำเร็จการศึกษาโดยได้รับวุฒิปริญญาตรี จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชน

4.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง บุคคลที่ได้สำเร็จการศึกษาโดยได้รับวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ประกาศนียบัตรวิชาชีพผู้บริหาร หรือปริญญาโท และปริญญาเอกจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชน

5. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน นับถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่

5.1 1 – 5 ปี หมายถึง ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ตั้งแต่ 1 ปี จนถึง 5 ปี

5.2 6 – 10 ปี หมายถึง ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ตั้งแต่ 6 ปี จนถึง 10 ปี

5.3 มากกว่า 10 ปี หมายถึง ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

6. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางที่ผู้วิจัยนำผลการศึกษจากการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ มาร่างเป็นแนวทางการพัฒนาแล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เพื่อหารูปแบบ หรือวิธีดำเนินการพัฒนาความสามารถ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำครูกับผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากที่สุดอันก่อให้เกิดประโยชน์